

**Силабус курсу "Міжінституційні відносини: моделі та інструменти аналізу"
четвертого навчального року**

Назва курсу	Міжінституційні відносини: моделі та інструменти аналізу
Адреса викладання курсу	м. Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, 79000
Факультет та кафедра дисципліни	Філософський факультет, кафедра політології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань: 05 – соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 052 політологія
Викладачі курсу	Литвин Віталій Сергійович, доктор політичних наук, професор кафедри політології ЛНУ ім. І. Франка, доцент
Контактна інформація викладачів	Email: vitaliy.lytvyn@lnu.edu.ua Сторінка викладача: http://filos.lnu.edu.ua/employee/vitaliy-lytvyn Місце знаходження: Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, ауд. 206
Консультації по курсу відбуваються	Щовівторка, 13:30-14:50 год., і щопонеділка, 15:05-16:25 год. (філософський факультет, кафедра політології, дистанційно та ауд. 340) + У день проведення лекцій/практичних занять. Також можливі он-лайн консультації й емейлінг на електронну адресу викладача
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідні знання, обов'язкові для того, щоби розуміти теоретичні і практичні основи аналізу та вияви міжінституційних, у тому числі виконавчо-законодавчих, відносин у державі. Дисципліна стосується розкриття проблематики міжінституційних балансів, стримувань, противаг та конфліктів у політичній системі, зокрема в рамках різних форм і систем державного правління. Курс розроблено з прицілом на вивчення параметрів моделювання та інструментарія аналізу міжінституційних, у тому числі виконавчо-законодавчих, відносин у державі. Окрему увагу буде приділено розробці й апробації студентами власних інструментів та моделей аналізу міжінституційних відносин.
Коротка анотація курсу	Дисципліна "Міжінституційні відносини: моделі та інструменти аналізу" є вибірковим курсом зі спеціальності 052 політологія для освітньої програми підготовки бакалаврів, яка викладається в сьомому семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою, ECTS). Методологічно курс сягає теорії раціонального вибору й неоінституціоналізму, проте він також включає в себе інші теоретико-методологічні перспективи. Емпірично більшість запропонованих тем у зрізі аналізу міжінституційних відносин обговорюються у ракурсі різних політичних систем, головно різних форм і систем державного правління. В науковому контексті навчальний курс використаний як механізм диверсифікації та поглиблення (звуження) сфери наукового політологічного аналізу форм і систем державного правління (як обов'язково реквізиту для відвідування курсу). Курс розділено на два змістовні модулі. У першому змістовному модулі запропоновано теоретичні особливості моделювання й аналізу міжінституційних відносин та їхні наслідки. У цьому ракурсі увагу буде сфокусовано на сутності і різновидах

	<p>політичних та міжінституційних відносин у різних типах політичних систем, феномені розподілу та злиття політичної влади у міжінституційних відносинах, міжінституційних балансах, стримуваннях і протипагах як патернах політичних систем, феноменах, рівнях та різновидах міжінституційних конфліктів у політичних системах тощо. Натомість у другому змістовному модулі увагу зосереджено на розгляді різних моделей, кореляцій та інструментів аналізу міжінституційних відносин. У цьому розрізі студенти розглянуть існуючі моделі та інструменти, а також генеруватимуть й апробуватимуть власні моделі та методики аналізу міжінституційних відносин.</p>
<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Метою вивчення дисципліни "Міжінституційні відносини: моделі та інструменти аналізу" є ознайомити студентів з основами й принципами моделювання й порівняльного аналізу міжінституційних відносин на прикладі сучасних різновидів форм і систем державного правління, причому в різних країнах та регіонах світу. Це буде забезпечено за рахунок застосування якісних і кількісних вимірів та методів у порівняльному аналізі міжінституційних відносин. Також курс спрямований на те, щоби виробити у студентів уявлення про ефективність та якість, а також недоліки і ризики різних типів політичних систем, головно з прицілом на моделюванні й аналізі міжінституційних відносин у їхніх рамках.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. 636 с. 2. Сарторі Дж. Порівняльна конституційна інженерія: Дослідження структур, мотивів і результатів. К.: АртЕк, 2001. 224 с. 3. Cheibub J. Presidentialism, parliamentarism, and democracy. Cambridge University Press, 2007. 202 p. 4. Shugart M., Carey J. Presidents and Assemblies. Constitutional Design and Electoral Dynamics. Cambridge: Cambridge University Press, 1992. 316 p. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зазнаєв О. Дихотомія versus трихотомія: проблема типології систем правління в політології // М. Фарукшин. Проблемы политической науки. Казань: Центр инновац. технологий, 2005. С. 44–55. 2. Зазнаєв О. Преимущества и недостатки президентской, парламентской и полупрезидентской систем // Социально-гуманитарные знания. 2006. № 5. С. 133–144. 3. Иванов В. Формы правления и политического режима в поисках нового содержания // Логос. 2008. № 6. С. 121–136. 4. Литвин В., Осадчук І. Атиповість напівпрезидентських систем державного правління у пострадянських країнах: контекст вотумів недовіри урядам // Politicus. 2018. Вип. 3. С. 49–57. 5. Литвин В., Романюк А. Концептуалізація і теоретична дистинкція понять "форма державного правління" та "система державного правління" у політичній науці // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова: Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних

	<p>дисциплін. 2016. Випуск 20. С. 3–12.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Чернов В. Системы правления в Европе: классификация и сравнительный анализ на примере стран Евросоюза // Полития. 2008. № 1. С. 142–159. 7. Cheibub J. Beyond Presidentialism and Parliamentarism: On the Hybridization of Constitutional Forms / José Antonio Cheibub, Zachary Elkins, Tom Ginsburg // Presented at the International Conference on Democracy as Idea and Practice, January 14-15 2010 at the University of Oslo, Norway. 44 p. 8. Elgie R. The classification of democratic regime types: conceptual ambiguity and contestable assumptions // European Journal of Political Research. –1998. Vol. 33. P. 219–238. 9. Shugart M. Comparative Executive-Legislative Relations / Matthew Soberg Shugart // The Oxford Handbook of Political Institutions / R. A. W. Rhodes, Sarah Binder, Bert Rockman. Oxford: Oxford University Press, 2006 – P. 344–365. 10. Stepan A. Constitutional Frameworks and Democratic Consolidation: Parliamentarism and Presidentialism / Alfred Stepan, Cindy Skach // World Politics. 1993. Vol. 46. No. 1. P. 1–22. <p>Інтернет-джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Armingeon K., Wenger V., Wiedemeier F., Isler C., Knöpfel L., Weisstanner D., Engler S. Comparative Political Data Set 1960–2018. Zurich: University of Zurich, 2020. URL: https://www.cps-data.org/index.php/data 2. Constitute: The World’s Constitutions to Read, Search, and Compare // Constitute Project, 2020. URL: https://www.constituteproject.org/ 3. Döring H., Manow P. Parliaments and governments database (ParlGov): Information on parties, elections and cabinets in modern democracies. URL: http://www.parlgov.org/ 4. European Election Database. URL: http://www.nsd.uib.no/european_election_database/ 5. IPU PARLINE database. URL: http://www.ipu.org/parline/
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	Загалом 90 годин, зокрема 52 години аудиторних занять. З них: 26 годин лекцій, 26 годин практичних занять та 38 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Знати: теоретичні та методологічні засади й логіку моделювання та порівняльного аналізу міжінституційних відносин у рамках різних типів політичних систем; понятійно-категоріальний апарат для аналізу і дослідження міжінституційних відносин у рамках різних типів систем правління; сутність якісних і кількісних інструментів і моделей порівняльного аналізу міжінституційних відносин; патерни міжінституційних відносин у різних країнах та регіонах світу - Вміти: усвідомлювати сутність/еволюцію порівняльного методу досліджень міжінституційних відносин; розуміти патерни і етапи становлення різних типів міжінституційних відносин; користуватись методами якісного і кількісного аналізу та моделювання міжінституційних відносин в рамках різних політичних систем та форм і систем правління; аналізувати умови й наслідки міжінституційних відносин та їхні атрибути у сучасних країнах; розбирати, конструювати та апробувати власні методики моделювання міжінституційних відносин; здійснювати порівняння міжінституційних відносин у сучасних політичних системах.

Ключові слова	Політичні відносини, міжінституційні відносини, типи політичних відносин, структура політичних відносин, політична взаємодія, держава, міжінституційний баланс, міжінституційні стримування та противаги, політичні конфлікти, міжінституційні конфлікти, конфлікти в системі виконавчої влади, політична стабільність, інституційна стабільність, політична криза, криза міжінституційних відносин, виконавчо-законодавчі відносини, виконавчо-законодавчі системи, розподіл і злиття політичної/державної влади, форма державного правління, система державного правління.
Формат курсу	Очний
Аудиторні особливості курсу	Проведення лекцій, семінарських занять, лабораторних і розрахункових робіт та консультацій для кращого розуміння тем дисципліни.
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру Форма заліку – комбінована за результатами поточного контролю
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін, як "Політичні інститути і системи", "Партологія", "Псефологія", "Політичні інститути: кількісні інструменти аналізу", "Політичні режими", які достатні для сприйняття категоріального апарату порівняльної політології і елементів державознавства.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки, групові розрахункові роботи і т.д.), проектно-орієнтоване навчання, дискусія, семінари, самостійна робота, аналіз статистичних баз даних.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребуватиме залучення персонального комп'ютера (принаймні лектором), мультимедійного проектора. Крім того, бажано, щоби студенти також користувались персональними комп'ютерами. Для курсу не потрібно спеціалізованого програмного забезпечення. Водночас потрібне впевнене користування загальноновживаними програмами. Для курсу бажане володіння мінімальними навиками роботи з базами даних.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: практичні/самостійні тощо – 30% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 30); контрольні заміри (модулі) – 20% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 20); залік – 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50). Підсумкова максимальна кількість балів – 100. Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (вирішення кейсу, розрахункові роботи). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування і втручання в роботу інших студентів становлять, однак не обмежують прикладів можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак цього є підставою для незарахування роботи студента викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції та практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

	<p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих і обов'язкових.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на поточному тестуванні, в самостійній роботі і бали додаткових робіт під час семестру. При цьому, обов'язково враховуються присутність на заняттях й активність студента під час практичного заняття, списування та плагіат, а також несвоєчасне виконання поставлених завдань.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку та модулів</p>	<p>Орієнтований перелік питань до заліку та модулів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концептуалізація та теоретична дистинкція понять "форма державного правління" й "система державного правління". 2. Порівняльні моделі та типи систем державного правління як проблема політичної науки. Хвилі розвитку досліджень про форми та системи державного правління. 3. Дихотомічні моделі та схеми типологізації систем державного правління. 4. Трихотомічні і більшескладові моделі типологізації систем державного правління. 5. Конституційне (формальне) і політичне (фактичне) розуміння системи правління та міжінституційних відносин. 6. Сутність і різновиди політичних та міжінституційних відносин у політичній системі. 7. Феномен розподілу та злиття політичної влади у міжінституційних відносинах. 8. Міжінституційні баланси, стримування і противаги як патерни політичних систем. 9. Феномен, рівні та різновиди міжінституційних конфліктів у політичних системах. 10. Різновиди систем державного правління та їхній вплив на структурування міжінституційних відносин. 11. Сутність і різновиди інституту монарха та його роль у структуризації міжінституційних відносин. 12. Феномен і різновиди інституту президента та його роль у структуризації міжінституційних відносин. 13. Структуризація парламентів як чинник та ефект міжінституційних відносин. Моделі парламентаризму. 14. Проблема сутності урядів і урядових кабінетів у структуризації міжінституційних відносин. 15. Типи, стабільність та ефективність урядів у структуризації сучасних міжінституційних відносин. 16. Опції структуризації міжінституційних відносин у трикутнику "глава держави – уряд – парламент". 17. Сутність і типи "ланцюгів" делегування повноважень та відповідальності у сучасних політичних системах і системах міжінституційних відносин. 18. Феномен і відмінності позитивного та негативного парламентаризму. 19. Правила і системи прийняття парламентських рішень про вотуми урядовим кабінетам. 20. Вотуми довіри/інвестиції новим урядам, їх варіативність та наслідки. 21. Вотуми довіри та недовіри чинним урядам і їх різновиди.

	<ol style="list-style-type: none"> 22. Кореляція вотумів довіри/інвестиції та недовіри урядам із різними системами державного правління та міжінституційних відносин. 23. Вплив партійних і виборчих процесів та систем на структурування міжінституційних відносин. 24. Партійно-виборчий вплив на конструювання і структурування міжінституційних (виконавчо-законодавчих) відносин у трикутнику "глава держави – уряд – парламент". 25. Кількість, релевантність та сила політичних партій як чинник структурування відносин між політичними інститутами. 26. Параметри інституціоналізації партійних систем і їхній вплив на міжінституційні відносини. 27. Мінливість та пропорційність/диспропорційність виборчих систем і виборчих формул та їхній вплив на міжінституційні відносини. 28. Кількісні інструменти порівняльного аналізу політичної трансформації. Проект організації "Freedom House" "Нації у транзиті". 29. Індекс трансформації Бертельсманна й індикатори сталого урядування. 30. Індекс сприйняття корупції, світовий барометр корупції та індекс хабародавців організації "Transparency International". 31. Кількісні виміри порівняльного аналізу глобалізації. "KOF-індекс" глобалізації та "Новий індекс глобалізації" Азійського банку розвитку. 32. "CSGR-індекс" глобалізації, "GlobalIndex" проекту "TransEurope" та індекс глобалізації Маастрихтського університету. 33. Дефініювання політичної зміни та політичного розвитку. 34. Чинники/атрибути аналізу політичного розвитку: атрибути політичної та інституційної системи, культурні чинники, соціально-економічні чинники, патерни ефективності розвитку. 35. Дефініювання, типи та стадії модернізації. Політична модернізація. Широке та вузьке розуміння політичної модернізації. 36. Міжінституційні відносини як чинники й ефекти політичної модернізації: політичний режим та система правління. 37. Типи політичних інститутів та міжінституційних відносин і їхнє значення у контексті політичного розвитку. 38. Типи політичних режимів та їхнє значення у контексті політичного розвитку. 39. Економічні показники політичного розвитку і модернізації: ринкова економіка (лібералізм), командна економіка (комунізм), концепція загального добробуту (соціал-демократія), монетаризм (меркантилізм). 40. Регіональні відмінності розвитку: кліматичні, географічні, природні, історичні, культурні, мовні, релігійні, економічні. 41. Типи регіонів у зрізі світового політичного процесу та міжінституційних відносин.
Опитування	Анкету-оцінку для оцінювання якості курсу буде надано по його завершенню.

Схема курсу "Міжінституційні відносини: моделі та інструменти аналізу"

Тиж. / дата / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Література / Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1-2	1. Підходи та моделі типологізації і таксономії систем державного правління як передумови структуризації міжінституційних відносин	Лекція, семінар, групова робота, самостійна робота	<ul style="list-style-type: none"> - Бостан С. Поняття форми державного правління та його історичні типи [Електронний ресурс] / С. Бостан // Влада. Людина. Закон. 2011. № 1. С. 22–36. Доступ: http://vlz.in.ua/uploads/File/pdf/St/2011s/2011-1s/Bostan.pdf - Бостан С. "Форма державного правління" та "форма державного управління": співвідношення понять [Електронний ресурс] // Публічне право. 2011. № 3. С. 231–238. Режим доступу: http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/1177/1/Bostan_Form%20of%20state%20government.pdf - Волощук О. Форма правління: поняття та сутність [Електронний ресурс] / О. Т. Волощук // Науковий вісник Чернівецького університету: Правознавство. 2011. Вип. 559. С. 33–38. Доступ: http://lawreview.chnu.edu.ua/vistnuku/st/559/6.pdf - Зазнаєв О. Дихотомія versus трихотомія: проблема типології систем правління в політології [Електронний ресурс] / Олег Зазнаєв // М. Фарукшин. Проблемы политической науки. Казань: Центр инновац. технологий, 2005. С. 44–55. Режим доступу: https://studfile.net/preview/8140861/ - Зазнаєв О. Классификации президентской, парламентской и полупрезидентской систем / Олег Зазнаєв // М. Фарукшин. Динамика политических систем и международных отношений. Вып. 1. Казань: Казан. гос. ун-т им. В. И. Ульянова-Ленина, 2006. С. 186–210. - Зазнаєв О. Преимущества и недостатки президентской, парламентской и полупрезидентской систем / Олег Зазнаєв // Социально-гуманитарные знания. 2006. № 5. С. 133–144. - Зазнаєв О. Сравнительный метод в изучении форм правления [Електронний ресурс] / Олег Зазнаєв // М. Фарукшин. Динамика политических систем и международных отношений. Вып. 1. Казань: Казан. гос. ун-т им. В. И. Ульянова-Ленина, 2006. С. 161–186. Режим доступу: http://ksu.ru/phil/images/zazns.pdf - Зазнаєв О. Типология форм правления: работа над ошибками [Електронний ресурс] / Олег Зазнаєв // Полис: Политические исследования. 2006. № 1. С. 92–103. Доступ: http://www.politstudies.ru/index.php?id=3664&page_id=453 - Литвин В. Концептуалізація і теоретична дистинкція понять "форма державного правління" та "система державного правління" у політичній науці / Віталій Литвин, Анатолій Романюк // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова: Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. Випуск 20: збірник наукових праць. К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. С. 3–12. Доступ: http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/17461 - Литвин В. Теоретико-методологічні "хвилі" дослідження республіканських систем державного правління: від В. Баджехота до Р. Елгі [Електронний ресурс] / Віталій Литвин // Вісник Львівського університету: "Серія філософсько-політологічні студії". 2013. № 3. С. 145–155. Доступ: http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/politology/article/view/2328 - Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2018. С. 25–44. - Чернов В. Системы правления в Европе: классификация и сравнительный анализ на примере стран Евросоюза [Електронний ресурс] / В. Ю. Чернов // Полития. 2008. № 1. С. 142–159. Режим доступу: http://ecsocman.hse.ru/data/2011/12/28/1270393442/Politeia_Chernov-2008-1.pdf - Armingeon K., Wenger V., Wiedemeier F., Isler C., Knöpfel L., Weisstanner D., Engler S. Comparative Political 	4	

			<p>Data Set 1960–2018 [Електронний ресурс]. Zurich: University of Zurich, 2020. Доступ: https://www.cpbs-data.org/index.php/data</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cheibub J. Beyond Presidentialism and Parliamentarism: On the Hybridization of Constitutional Forms [Електронний ресурс] / José Antonio Cheibub, Zachary Elkins, Tom Ginsburg // Presented at the International Conference on Democracy as Idea and Practice, January 14–15 2010 at the University of Oslo, Norway. 44 p. Доступ: http://home.uchicago.edu/~tginsburg/pdf/workingpapers/Beyond%20PresidentialismAndParliamentarism.pdf - Constitute: The World's Constitutions to Read, Search, and Compare [Електронний ресурс] // Constitute Project, 2020. Режим доступу: https://www.constituteproject.org/ - Döring H., Manow P. Parliaments and governments database (ParlGov): Information on parties, elections and cabinets in modern democracies: Experimental version [Електронний ресурс]. Доступ: http://www.parlgov.org/ 		
2-3	<p>2. Міжінституційні (виконавчо-законодавчі та партійно-виборчі) відносини у державі. Міжінституційні баланси, стримування, противаги та конфлікти у політичній системі</p>	<p>Лекція, семінар, групова робота, самостійна робота</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Алексеєнко І. Взаємодія гілок влади як чинник розвитку форми правління в сучасній Україні [Електронний ресурс] // Політичний менеджмент. 2011. № 1. С. 8–16. Режим доступу до ст.: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/08/alekseenko_vzaemodia.pdf - Дзюбка І. Політичні відносини / І. С. Дзюбка // Політологія у схемах, таблицях, визначеннях / За заг. ред. І.С. Дзюбка. К. С. 48–53. - Зазнаєв О. Преимущества и недостатки президентской, парламентской и полупрезидентской систем [Електронний ресурс] / Олег Зазнаєв // Социально-гуманитарные знания. 2006. № 5. С. 133–144. Режим доступу: https://studfile.net/preview/8138003/page:4/ - Иванов В. Формы правления и политического режима в поисках нового содержания [Електронний ресурс] / В. Иванов // Логос. 2008. № 6. С. 121–136. Доступ: http://www.intelros.ru/pdf/logos_06_2008/6.pdf - Новакова О., Пашина Н. Політичні процеси та політичні відносини [Електронний ресурс]. К.: Вид Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2016. С. 6–23, 155–178. Доступ: http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/11639 - Сарторі Дж. Порівняльна конституційна інженерія: Дослідження структур, мотивів і результатів / Джовані Сарторі. К.: АртЕк, 2001. 224 с. - Сьрьогіна С. Форма правління як базова категорія державного будівництва [Електронний ресурс] / С. Г. Сьрьогіна // Державне будівництво та місцеве самоврядування. Х., 2003. Вип. 6. С. 16–26. Режим доступу: http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/2799 - Armingeon K., Wenger V., Wiedemeier F., Isler C., Knöpfel L., Weisstanner D., Engler S. Comparative Political Data Set 1960–2018 [Електронний ресурс]. Zurich: University of Zurich, 2020. Доступ: https://www.cpbs-data.org/index.php/data - Constitute: The World's Constitutions to Read, Search, and Compare [Електронний ресурс] // Constitute Project, 2020. Режим доступу: https://www.constituteproject.org/ - Döring H., Manow P. Parliaments and governments database (ParlGov): Information on parties, elections and cabinets in modern democracies: Experimental version [Електронний ресурс]. Доступ: http://www.parlgov.org/ 	4	
3-5	<p>3-4. Інститути глави держави, уряду та парламенту як чинники структуризації міжінституційних відносин у політичних системах</p>	<p>Лекція, семінар, групова робота, самостійна робота</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Зазнаєв О. Измерение президентской власти [Електронний ресурс] / Олег Зазнаєв // Ученые записки Казанского государственного университета. 2005. Т. 147: Серия "Гуманитарные науки". Кн. 1. С. 4–21. Режим доступу: https://cyberleninka.ru/article/n/izmerenie-prezidentskoy-vlasti - Киселева Н. История и география современного бикамерализма [Електронний ресурс] // Геополитика и экогеодинамика регионов. 2009. Т. 5. Вып. 1. С. 83–86. Режим доступу: http://dspace.nbuu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/6645/10-Kiseleva.pdf?sequence=1 - Коули Д. Двухпалатность и разделение властей в современных государствах [Електронний ресурс] // Полис. 	8	

		<p>1997. № 3. С. 148–168. Доступ: https://www.twirpx.com/file/1352797/</p> <ul style="list-style-type: none"> - Литвин В. Великі коаліції у контексті коаліційних урядів більшості: концептуалізація, політичні причини та наслідки на прикладі парламентських демократій у Європі [Електронний ресурс] / Віталій Литвин, Анатолій Романюк // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України. 2013. № 2 (64). С. 473–504. Доступ: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/lytvyn_velyki.pdf - Литвин В. Інституційні атрибути кількості, розміру та членства в постійних парламентських комітетах у європейських представницьких демократіях: порівняльний аналіз (станом на грудень 2015 року) [Електронний ресурс] / Віталій Литвин, Анатолій Романюк // Політичне життя (Political life). 2016. № 3. С. 115–141. Доступ: http://jpl.donnu.edu.ua/article/view/2800 - Литвин В. Концептуальне визначення поняття "урядова стабільність" [Електронний ресурс] / Віталій Литвин // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Політологія, Соціологія, Філософія. 2008. № 10. С. 37–42. Режим доступу до ст.: https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/12/cab.stabdefin.pdf - Литвин В. Типи урядових кабінетів / Віталій Литвин // Політологічний вісник: Збірник наукових праць. 2008. № 37. С. 123–138. - Новиков М. Становлення та розвиток бікамералізму в історичній ретроспективі [Електронний ресурс] / Михайло Новиков // Наукові праці. Серія: Політичні науки. Миколаїв, 2006. Вип. 27. Т. 40. С. 57–62. Доступ: https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/naukpraci/politics/2006/40-27-13.pdf - Панчак-Бялоблоцка Н. Політична структуризація парламентів країн Центральної Європи: дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук / Надія Панчак-Бялоблоцка. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. 324 с. - Рогов К. Сроки имеют значение / Кирилл Рогов, Мария Снеговая [Електронний ресурс] // Политическая экономия. 2009. № 5. С. 75–92. Режим доступу: http://ecsocman.hse.ru/data/2012/12/28/1251395899/5.pdf - Романюк А. Типологія урядових кабінетів в країнах Західної Європи: порівняльний аналіз [Електронний ресурс] / Анатолій Романюк // Вісник Львівського університету. Серія: філософські науки. 2007. Вип. 10. С. 235–244. Режим доступу до запропонованої інформації: http://fs-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/10_2007/23.pdf - Сарторі Дж. Порівняльна конституційна інженерія: Дослідження структур, мотивів і результатів / Джованні Сарторі. К.: АртЕк, 2001. 224 с. - Ярема В. Теоретико-ігрові моделі формування коаліційного уряду / Віталій Ярема // Гілея: науковий вісник: Збірник наукових праць. 2012. Вип. 58 (3). С. 583–587. - Armingeon K., Wenger V., Wiedemeier F., Isler C., Knöpfel L., Weisstanner D., Engler S. Comparative Political Data Set 1960–2018 [Електронний ресурс]. Zurich: University of Zurich, 2020. Доступ: https://www.cpd-data.org/index.php/data - Constitute: The World's Constitutions to Read, Search, and Compare [Електронний ресурс] // Constitute Project, 2020. Режим доступу: https://www.constituteproject.org/ - Döring H., Manow P. Parliaments and governments database (ParlGov): Information on parties, elections and cabinets in modern democracies: Experimental version [Електронний ресурс]. Доступ: http://www.parl.gov.org/ - Ieraci G., Poropat F. Governments in Europe (1945–2013): A Data Set. EUT Edizioni Università di Trieste: DiSPeS Working Paper. 2013. Vol. 4. 90 p. Доступ: http://www.openstarts.units.it/dspace/bitstream/10077/9195/1/WP-DISPES-4-2013_full-text.pdf - Kaufmann D. The Worldwide Governance Indicators: Methodology and Analytical Issues [Електронний ресурс] / Daniel Kaufmann, Aart Kraay, Massimo Mastruzzi // The World Bank. Policy Research Working Paper. № 5430. 31 p. Доступ: http://info.worldbank.org/governance/wgi/pdf/wgi.pdf 		
--	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> - PARLINE database on national parliaments // The Inter-Parliamentary Union, 2020. Доступ https://data.ipu.org/ - The Worldwide Governance Indicators (WGI) project [Електронний ресурс]. Режим доступу до інформації: https://info.worldbank.org/governance/wgi/ 		
5-6	5. Вотуми довіри/інвестиції та недовіри урядам як атрибути структуризації міжінституційних відносин у політичних системах	Лекція, семінар, групова робота, самостійна робота	<ul style="list-style-type: none"> - Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2018. С. 146–181. - Панчак-Бялоблочкик Н. Особливості урядів меншості європейських систем позитивного та негативного парламентаризму / Надія Панчак-Бялоблочкик // Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2015. Випуск 7. С. 250–264. - Панчак-Бялоблочкик Н. Уряди меншості в європейських парламентських демократіях: монографія. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2017. С. 148–237. - Сорока С. Вотум довіри парламенту в процесі формування уряду: досвід країн ЄС та Україна [Електронний ресурс] / С. В. Сорока // Наукові праці . Сер.: Державне управління. 2010. Випуск 135. Том 147. С. 36–45. Доступ: http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/governmgmt/2010/147-135-7.pdf - Сорока С. Конструктивний вотум недовіри уряду як засіб збереження стабільності системи державного управління в країнах ЄС [Електронний ресурс] / С. В. Сорока // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. 2011. Вип. 2. С. 196–204. Доступ: http://visnyk.academy.gov.ua/wp-content/uploads/2013/11/2011-2-28.pdf - Armingeon K., Wenger V., Wiedemeier F., Isler C., Knöpfel L., Weisstanner D., Engler S. Comparative Political Data Set 1960–2018 [Електронний ресурс]. Zurich: University of Zurich, 2020. Доступ: https://www.cpd-data.org/index.php/data - Cheibub J. The Investiture Vote and the Formation of Minority Parliamentary Governments [Електронний ресурс] / José Antonio Cheibub, Shane Martin, Bjørn Erik Rasch // Paper presented at the workshop on The Importance of Constitutions: Parliamentarism, Representation, and Voting Rights, Istanbul, Turkey, October 23–25, 2013. 25 p. Доступ: http://www.sv.uio.no/isv/english/research/projects/evolution-parliamentarism/events/seminars/istanbul-cheibub-martin-rasch.pdf - Döring H., Manow P. Parliaments and governments database (ParlGov): Information on parties, elections and cabinets in modern democracies: Experimental version [Електронний ресурс]. Доступ: http://www.parl.gov.org/ - Louwse T. Unpacking "positive" and "negative" parliamentarism [Електронний ресурс] / Tom Louwse // Paper presented at the workshop "The Evolution of Parliamentarism and Its Political Consequences", Joint Sessions of Workshops of the European Consortium of Political Research, Salamanca, Spain, April 10–15, 2014. 18 p. Режим доступу: https://ecpr.eu/Filestore/PaperProposal/81949466-30e3-48ef-859d-c4a8fbbad249.pdf - Russo F. The Adoption of Positive and Negative Parliamentarism: Systemic or Idiosyncratic Differences? [Електронний ресурс] / Federico Russo, Luca Verzichelli // Paper presented at the ECPR Joint Sessions of Workshops. Salamanca, April 2014. 29 p. Доступ: http://www.sv.uio.no/isv/english/research/projects/evolution-parliamentarism/events/seminars/ecpr-salamanca-russoverzichelli.pdf 	4	
6-7	6. Розрахункова робота № 1 Модульний контроль № 1	Лекція, семінар, групова робота, самостійна робота		4	

7-9	7-8. Парти́но-виборчі параметри структуризації міжінституційних відносин	Лекція, семінар, групова робота, самостійна робота	<ul style="list-style-type: none"> - Алескеров Ф. Системы пропорционального представительства и индексы представительности парламента [Электронный ресурс] / Ф.Т. Алескеров, В.В. Платонов. Москва: ГУ ВШЭ, 2003. 23 с. Доступ: https://www.hse.ru/data/2010/05/05/1216436825/WP7_2003_05.pdf - Голосов Г. Пределы электоральной инженерии: "смешанные несвязанные" избирательные системы в новых демократиях / Григорий Голосов // Полис: политические исследования. 1997. № 3. С. 102–113. - Голосов Г. Форматы партийных систем в новых демократиях: институциональные факторы неустойчивости и фрагментации / Григорий Голосов // Полис. 1998. № 1. С. 106–129. - Дюгурова А. Институционализация партийных систем: введение в проблему [Электронный ресурс] / Анастасия Дюгурова // Ученые записки Казанского государственного университета. Сер. Гуманит. науки. 2010. Т. 152. Кн. 1. С. 199–204. Режим доступа: https://cyberleninka.ru/article/n/institutsionalizatsiya-partiynyh-sistem-vvedenie-v-problemu - Дюгурова А. Институционализация партийных систем: количественное измерение [Электронный ресурс] / Анастасия Дюгурова // Сборник материалов IX Всероссийской научно-практической конференции "Система ценностей современного общества", 12 ноября 2009 г. Новосибирск, 2009. С. 85–87. Доступ: https://cyberleninka.ru/article/n/institutsionalizatsiya-partiynyh-sistem-kolichestvennoe-izmerenie - Дюгурова А. К вопросу об институционализации партийных систем / Анастасия Дюгурова // Аспирантский вестник Поволжья. 2009. № 5–6. С. 176–180. - Зарічний М. Елементи теорії соціального вибору / Михайло Зарічний. Львів, 2001. 160 с. - Карпов А. Измерение представительности парламента в системах пропорционального представительства [Электронный ресурс] / Александр Карпов. Москва: ГУ ВШЭ, 2006. 21 с. Режим доступа: https://www.hse.ru/data/2010/05/05/1216436870/WP7_2006_04.pdf - Куценко К. Базовые подходы к анализу факторов формирования партийных систем [Электронный ресурс] / Кирилл Куценко // Политическая экспертиза: ПОЛИТЭК. 2008. Т. 4. № 3. С. 115–126. Режим доступа до ст.: https://cyberleninka.ru/article/n/bazovye-podhody-k-analizu-faktorov-formirovaniya-partiynyh-sistem - Литвин В. Конструкції більшості та меншості у сучасних системах всенародних президентських виборів: порівняльний аналіз [Електронний ресурс] / Віталій Литвин, Анатолій Романюк // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна: Серія "Питання політології". 2015. Вип. 28. С. 5–21. Доступ: https://periodicals.karazin.ua/politology/article/view/5423 - Литвин В. Теоретико-методологічні параметри і підходи до типологізації партійних систем та емпірично-порівняльні результати їх верифікації на прикладі України (1990–2016) [Електронний ресурс] / Віталій Литвин, Ігор Осадчук // Політичні партії і вибори: українські та світові практики: збірник статей і тез за результатами наукової конференції "Політичні партії і вибори: українські та світові практики" (пам'яті Юрія Романовича Шведа) від 8 жовтня 2016 року / За заг. редакцією А. Романюка. Львів: Просір-М, 2017. С. 149–193. Режим доступа: https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/12/Lytvyn-Osadchuk_Parties-conf-1.pdf - Мир партийных систем и партийные системы мира: Лекция Григория Голосова (10 февраля 2011 года) [Электронный ресурс] // Полит.Ру. Доступ: https://polit.ru/article/2011/04/06/partyism/ - Платонов В. Применение критериев согласия для оценки представительности парламента [Электронный ресурс] / В. Платонов. Москва: ГУ ВШЭ, 2004. 9 с. Доступ: http://www.hse.ru/data/2010/05/05/1216436908/WP7_2004_03.pdf - Романюк А. Оцінка переваг і проблем пропорційної виборчої системи на прикладі країн Західної Європи та у світлі парламентських виборів в Україні у 2006 р. / Анатолій Романюк // Вибори та демократія. 2006. № 3 (9). С. 4–10. 	8	
-----	--	--	--	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> - Ace Project Comparative Data // Ace Project. Режим доступу: http://aceproject.org/epic-en?set_language=en - Andersson S., Bergman T., Ersson S. The European Representative Democracy Data Archive: Release 3 [Електронний ресурс] // Riksbankens Jubileumsfond 2014. Доступ: https://erdda.org/erd/ - Comparative Studies of Electoral Systems: Data // CSES Project. Режим доступу до інформації: https://cses.org/data-download/download-data-documentation/ - Döring H., Manow P. Parliaments and governments database (ParlGov): Information on parties, elections and cabinets in modern democracies: Experimental version. Доступ: http://www.parlgov.org/ - PARLINE database on national parliaments // The Inter-Parliamentary Union, 2020. Доступ: https://data.ipu.org/ 		
9-11	9-10. Міжінституційні відносини як чинники трансформації та глобалізації політичних режимів і процесів	Лекція, семінар, групова робота, самостійна робота	<ul style="list-style-type: none"> - Дем'яненко Б. Україні в світ у 2010 році: Компаративний аналіз методами міжнародного ранжування [Електронний ресурс] / Борис Дем'яненко // Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. К., 2011. Вип. 22. С. 281–293. Режим доступу: http://dspace.nbuv.gov.ua/xmlui/handle/123456789/26855 - Мельвиль А. Политический атлас современности: Опыт многомерного статистического анализа политических систем современных государств [Електронний ресурс] / А. Мельвиль, М. Ильин, Е. Мелешкина, М. Миронюк, Ю. Полунин, И. Тимофеев. Москва, 2007. 272 с. Режим доступу до кн.: https://www.hse.ru/data/2009/12/15/1230161701/politAtlas.pdf - Миронюк М. Универсальные сравнения с использованием количественных методов анализа (Обзор прецедентов) [Електронний ресурс] / М. Г. Миронюк, И. Н. Тимофеев, Я. И. Ваславский // Политическая наука: Институт научной информации по общественным наукам РАН. 2007. № 3. С. 43–76. Режим доступу: https://cyberleninka.ru/article/n/universalnye-sravneniya-s-ispolzovaniem-kolichestvennyh-metodov-analiza-obzor-pretседentov - Corruption Perceptions Index [Електронний ресурс] // Transparency International, 2020. Режим доступу: https://www.transparency.org/en/cpi - Democracy index [Електронний ресурс] // The Economist Intelligence Unit (EIU), 2020. Режим доступу: https://www.eiu.com/topic/democracy-index - Global Corruption Barometer [Електронний ресурс] // Transparency International, 2020. Режим доступу: https://www.transparency.org/en/gcb - KOF Globalisation Index [Електронний ресурс] // KOF Swiss Economic Institute, 2020. Режим доступу: https://kof.ethz.ch/en/forecasts-and-indicators/indicators/kof-globalisation-index.html - Nations in Transit [Електронний ресурс] // Freedom House, 2020. Доступ: https://freedomhouse.org/report/nations-transit - Polity IV Annual Time-Series, 1800–2017 [Електронний ресурс] // Center for Systemic Peace, 2020. Режим доступу: http://www.systemicpeace.org/inscr/p4v2017.xls - The Bertelsmann Stiftung's Transformation Index [Електронний ресурс] // BTI. 2020. Режим доступу: https://www.bti-project.org/en/home.html?&cb=00000 - The CSGR Globalisation Index [Електронний ресурс] // The University of Warwick, 2020. https://warwick.ac.uk/fac/soc/pais/research/researchcentres/csgr/index/ 	8	
11-12	11. Політичний розвиток і модернізація як ефекти та причини структуризації міжінституційних відносин	Лекція, семінар, групова робота, самостійна робота	<ul style="list-style-type: none"> - Ананьин О. Вашингтонский консенсус: пейзаж после битв [Електронний ресурс] / О. Ананьин, Р. Хаиткулов, Д. Шестаков // Мировая экономика и международные отношения. 2010. № 12. С. 15–27. Режим доступу: http://www.hse.ru/data/2011/02/14/1208909692/2010%20МЭМО.pdf - Голубь В. Політична модернізація як напрям раціоналізації сучасних політичних систем [Електронний ресурс] / В. Голубь // Рукопис. 9 с. Доступ: http://academy.gov.ua/ej/ej14/txts/Golub.pdf - Жуков С. Політична модернізація у вимірах правової держави / С.В. Жуков // Грані: Політологія. 2012. № 5 	4	

			<p>(85). С. 133–137.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Крюков О. Сутність політичної модернізації як суспільного явища [Електронний ресурс] / О.І. Крюков. Рукопис. 8 с. Режим доступу до ст. : http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2009-1/doc/1/06.pdf - Кутуєв П. Ігри з модернізацією: хитрість розуму у дії? [Електронний ресурс] / Павло Кутуєв // Україна модерна. 2010. № 6 (17). С. 249–260. Режим доступу до вказаної інформації: http://www.historians.in.ua/docs/umoderna/um17/UM_6_17_2010_pp249-260.pdf - Кутуєв П. Спільнота ритуалу модернізації: від логосу до культу / Павло Кутуєв // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2007. № 3. С. 106–127. - Новакова О., Пашина Н. Політичні процеси та політичні відносини [Електронний ресурс]. К.: Вид Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2016. С. 90–115. Режим доступу: http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/11639 - Підгірний К. Теорії модернізації: проблеми ефективної типологізації [Електронний ресурс] / К.Ю. Підгірний // Рукопис. 2009. 8 с. Режим доступу до запропонованої інформації: http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/2410/2/Підгірний%20К.Ю..pdf - Ярошенко Л. Інституціональний аспект політичної модернізації [Електронний ресурс] / Л.В. Ярошенко. Рукопис. 6 с. Доступ: http://www.filosof.com.ua/Jornel/M_66/Yaroshenko.pdf 		
12-13	12. Проблема співвідношення міжінституційних відносин, політичних режимів й економічних показників. Політичний та економічний розвиток за наслідками міжінституційних відносин	Лекція, семінар, групова робота, самостійна робота	<ul style="list-style-type: none"> - Гаспарян О. Влияние формальных политических институтов на уровень экономического развития / Ольга Гаспарян. Манускрипт. 18 с. - Давыдов А. О зависимости между инновационным развитием и политическим режимом [Електронний ресурс] / А. Давыдов // Исследовательский комитет РОС «Системная социология». 2010. Доступ: http://www.ssa-rss.ru/files/File/info/Innovation_Democracy.pdf - Калягин Г. Влияние политических институтов на динамику макроэкономических показателей [Електронний ресурс] / Григорий Калягин // Научные исследования экономического факультета: Электронный журнал. 2009. № 2. С. 43–68. Режим доступу до вказаної інформації: https://archive.econ.msu.ru/ext/lib/Category/x0c/x0e/3086/file/4_Kalyagin.pdf - Полтерович В. Демократизация и экономический рост [Електронний ресурс] / В. М. Полтерович, В. В. Попов // Общественные науки и современность. 2007. № 2. С. 13–27. Режим доступу до ст.: http://ecsocman.hse.ru/data/2010/12/01/1214824190/Polterovich.pdf - Полтерович В. Концентрация доходов, нестабильность демократии и экономический рост [Електронний ресурс] // В. М. Полтерович, В. В. Попов, А. С. Тонис // Экономика и математические методы. 200. Т. 45. № 1. С. 15–29. Режим доступу: http://mathecon.cemi.rssi.ru/vm_polterovich/files/EMM_2009_1.pdf 	4	
13	13. Розрахункова робота № 2 Модульний контроль № 2	Лекція, семінар, групова робота, самостійна робота	<ul style="list-style-type: none"> - Баранівський В. Ф. Політологія : Підручник. – Київ : Національна академія управління, 2016. – С. 89–92. - Кіс Т. Вибірчі системи та їхні політичні наслідки // Нова політика. – 1996. – № 2. – С. 22–33. - Політологія / За наук. ред. А. Колодій. – К., 2000. – С. 278–292. - Політологія : навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей / за ред. Струкевич О.К., Конотопенко О.П., Лапшин С.А. – Вінниця : Нілан-ЛТД, 2016. – С. 138–145, 202–214. - Шляхтун П.П. Політологія. Історія та теорія. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – С. 293–301. 	4	